

Talouden tasapainottamisohjelma 2024-2027

Balanserings-
programmet
Tasapainotus-
ohjelma
2024-2027

Pörm:
Adele Åberg
Elliot Palmroos

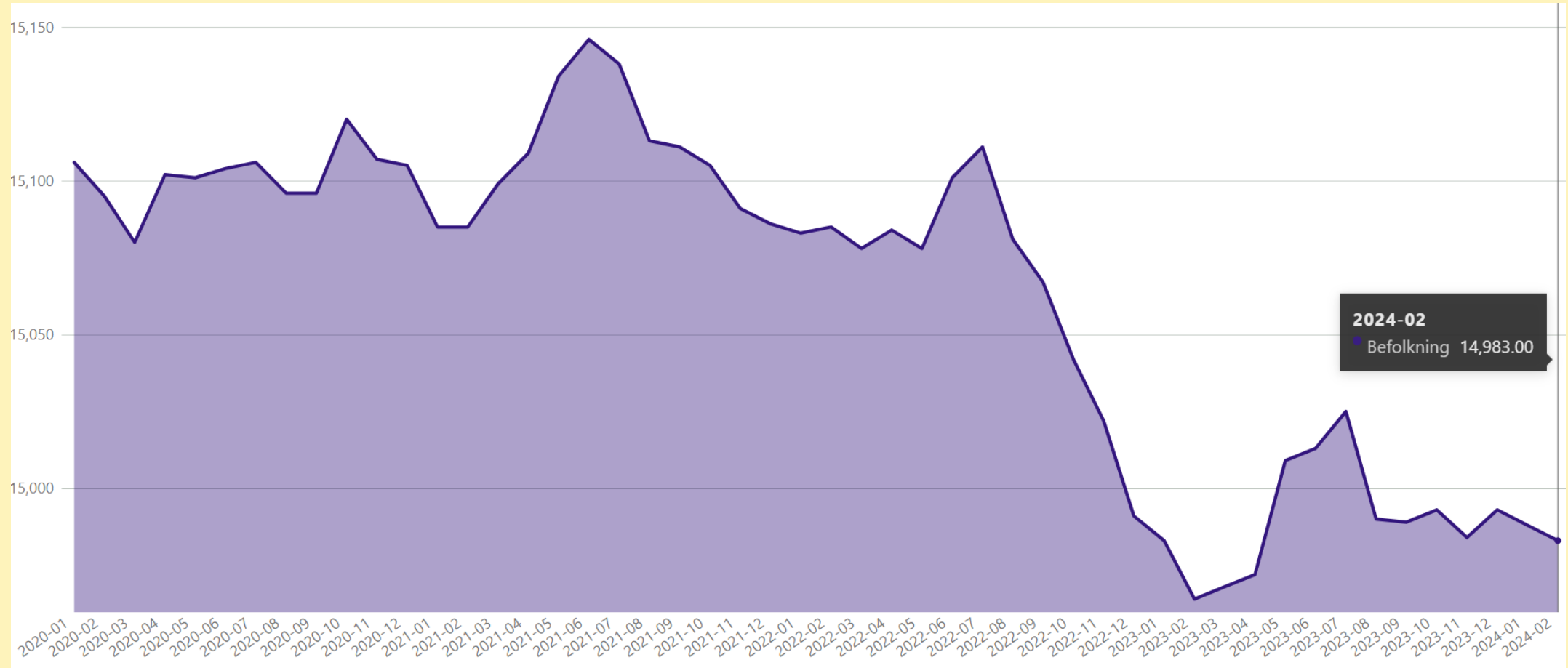
Tausta

- Kaupungin talous osoittaa vuoden 2023 tilinpäätöksessä 13,8 miljoonan euron kertynyttä ylijäämää.
- Kaupungin lainakanta oli 46 miljoonaa euroa 31.12.2023.
- Kaupungin vuoden 2024 talousarvio osoittaa 2,5 miljoonaa euroa miinusta.
- Kaupunki on valtionosuuksien osalta yksi sote- ja hyvinvointialueuudistuksen suurista häviäjistä. Valtionosuudet vähenivät vuositasolla peräti 409 euroa/asukas vuonna 2024.
- Valtionosuuksien kehitys tulee jatkossakin olemaan kaupungin kannalta haastavaa.
- Tavoitteena on, että kaupungin talous on tasapainossa vuoden 2026 talousarvioon mennessä.
- Kaupungin on säästettävä yhteensä noin 2,5 miljoonaa euroa vuosina 2025–2026.
- Työllisyysuudistus tulee voimaan 1.1.2025, ks. liite 2.

Talouden tasapainottamisen työryhmä

- Kaupunginhallitus on kokouksessaan 27.11.2023 §:ssä 350 päättänyt käynnistää työn talouden tasapainottamisohjelman laatimiseksi talousarviovuodelle 2025 ja suunnitelmavuosille 2026–2027.
- Kaupunginhallitus on kokouksessaan 22.1.2024 §:ssä 17 asettanut työryhmän tasapainottamisohjelman laatimista varten.
- Talouden tasapainottamisohjelma toimii pohjana vuoden 2025 talousarvion ja suunnitelmavuosien 2026–2027 edellyttämälle muutostyölle.
- Työryhmä on kokoontunut helmi-huhtikuun 2024 aikana kuusi kertaa.
- Työryhmä on keskustellut seuraavista aiheista:
 - Kasvatus ja koulutus
 - Elinvoima
 - Sisäiset prosessit ja organisaatiomuutos
 - Kaupungin kiinteistöt
 - Investointisuunnitelma vuosille 2025–2029

Väestö

- Vuoden 2024 verotulot ja valtionosuudet perustuvat 14 991 asukkaan asukaslukuun.

Verojen kehitys vuosina 2022–2027

- Paraisten kaupungin nykyinen veroprosentti on 7,9 %.

REDOVISNINGSÅR	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Skatteslag						
Kommunalskatt	63 196	30 541	28 595	29 090	30 251	31 201
Ändring %	5,4	-51,7	-6,4	1,7	4,0	3,1
Samfundsskatt	4 042	2 628	2 173	2 267	2 329	2 466
Ändring %	8,2	-35,0	-17,3	4,3	2,7	5,9
Fastighetsskatt	10 017	10 310	10 420	10 420	10 420	10 420
Ändring %	5,0	2,9	1,1	0,0	0,0	0,0
SKATTEINKOMSTER	77 254	43 479	41 188	41 777	43 000	44 087
Ändring %	5,5	-43,7	-5,3	1,4	2,9	2,5
Kommunalskatten +0,5 % -> 8,4 %	77 254	43 479	41 188	43 470	44 947	46 082
Invånarantal i slutet av året	14 991	14 922	14 855	14 790	14 727	14 669

Valtionosuuksien kehitys vuosina 2024–2027

Alustavat määrät 2.2.2024

Vuosi	VM:n valtionosuudet 2025 ilman sote-eriä ja TE-uudistuksen vaikutusta	Sote-uudistuksen muutosrajoitin 2024-	Sote-uudistuksen järjestelmämuutoksen tasaus vuodelle 2025	Sote-vähennykset (500+167+64=731 M€ eli 90+30+12=132 €/as.)	TE-palveluiden rahoitus	Työttömyys-etuuksien kompensatio	Veromenetysten korvaus	OKM vos	Valtionosuudet yhteensä	Extra 50 €/as. 2025-	Yhteensä
2024	11 999 302	-4 501 784	-794 557	-836 092			2 358 630	-50 610	8 174 889		8 174 889
2025	12 374 966	-4 501 784	-606 871	-1 980 390	1 010 415	396 896	2 515 398	-50 610	9 158 021	749 550	9 907 571
2026	12 828 251	-4 501 784	-414 517	-1 980 390	1 140 742	396 896	2 582 147	-50 610	10 000 736	749 550	10 750 286
2027	13 084 500	-4 501 784	-211 579	-1 980 390	1 271 069	396 896	2 688 600	-50 610	10 696 703	749 550	11 446 253

- Kaupunki menetti sote-uudistuksen myötä yhteensä 409 euroa/asukas vuonna 2024, ja vuonna 2025 vähennys on peräti 473 euroa/asukas.
- Uusi valtionosuuslaskelma vuodelle 2025 tulee toukokuun 2024 alussa.
- Käynnissä olevalla kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksella voi olla merkittäviä vaikutuksia kaupungin valtionosuuksiin. Tavoitteena on, että uudistus tulee voimaan vuonna 2026.

Kaupungin talous vuosina 2025–2026

TALOUSLASKELMA

Ilman talouden tasapainotusta

	TA 2024	TS 2025	% 2024-2025	TS 2026	% 2025-2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	27 987 458	27 500 000		27 500 000	
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-33 478 530	-33 578 966	3,00	-34 418 440	2,50
PALVELUJEN OSTOT	-19 366 446	-19 947 439	3,00	-20 545 863	3,00
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 119 262	-6 241 647	2,00	-6 366 480	2,00
AVUSTUKSET	-1 571 895	-1 571 895	0,00	-1 571 895	0,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-13 218 777	-13 218 777	0,00	-13 218 777	0,00
TE-TOIMINTA		-1 000 000		-1 000 000	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 754 910	-75 558 724		-77 121 454	
TOIMINTAKATE	-45 767 452	-48 058 724		-49 621 454	
VEROTULOT	41 358 274	41 777 000		43 000 000	
VALTIONOSUUDET	8 174 889	9 907 571		10 750 286	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-850 560	-850 000		-850 000	
VUOSIKATE	2 724 967	2 775 847		3 278 832	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-5 300 000	-5 300 000		-5 200 000	
TILIKAUDEN TULOS	-2 575 033	-2 524 153		-1 921 168	

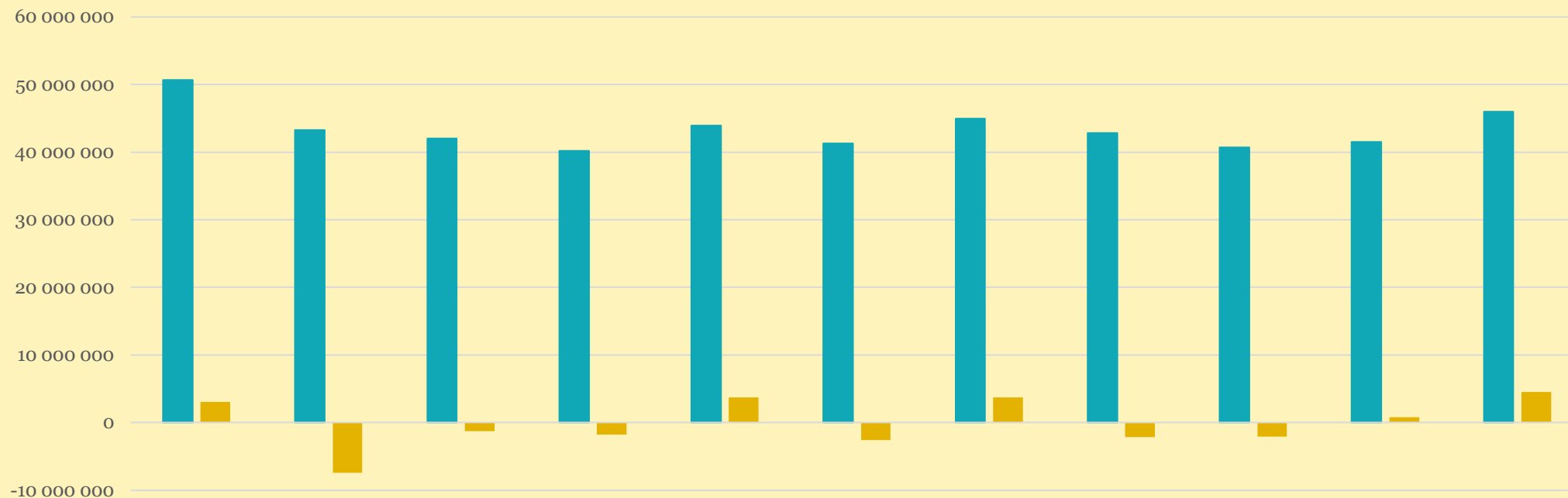
TALOUSLASKELMA

Tasapainotustoimenpiteillä

	TA 2024	TS 2025	% 2024-2025	TS 2026	% 2025-2026
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	27 987 458	27 500 000		27 500 000	
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-33 478 530	-32 139 389	-4,00	-32 782 177	2,00
PALVELUJEN OSTOT	-19 366 446	-19 366 446	0,00	-19 947 439	3,00
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 119 262	-6 119 262	0,00	-6 241 647	2,00
AVUSTUKSET	-1 571 895	-1 571 895	0,00	-1 571 895	0,00
MUUT TOIMINTAKULUT	-13 218 777	-13 218 777	0,00	-13 218 777	0,00
TE-TOIMINTA		-1 000 000		-1 000 000	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-73 754 910	-73 415 769		-74 761 935	
TOIMINTAKATE	-45 767 452	-45 915 769		-47 261 935	
VEROTULOT	41 358 274	41 777 000		43 000 000	
VALTIONOSUUDET	8 174 889	9 907 571		10 750 286	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-850 560	-850 000		-850 000	
VUOSIKATE	2 724 967	4 918 802		5 638 351	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-5 300 000	-5 300 000		-5 200 000	
TILIKAUDEN TULOS	-2 575 033	-381 198		438 351	

- Lakisääteisten palkankorotusten arvioidaan vuonna 2025 olevan noin 3 %.
- Tasapainoisen talouden saavuttaminen edellyttää, että henkilöstökustannukset vähenevät 4 % vuoden 2024 talousarviosta ja että kaikissa muissa erissä on nollalinja. Palkkakustannusten 4 %:n vähennys tarkoittaa noin 1,3 miljoonaa euroa.

Lainakannan kehitys

	Tilinpäätös 2013	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023
■ Lainakanta	50 692 117	43 250 000	42 008 000	40 185 000	43 903 000	41 283 000	44 959 000	42 802 000	40 733 000	41 508 000	45 999 000
■ Lainakannan muutos	3 077 117	-7 442 117	-1 242 000	-1 823 000	3 718 000	-2 620 000	3 676 000	-2 157 000	-2 096 000	775 000	4 491 000

■ Lainakanta ■ Lainakannan muutos

Kaupungin henkilöstö

Vakinainen henkilöstö

Hallinto ja tukipalvelut	90
Elinvoima	73
Kasvatus ja koulutus	342
Yhteensä	505

Palvelussuhteet

Vakituiset, joilla on toinen määräaikainen palvelussuhde kaupungilla (ei laskettu mukaan määräaikaisissa)	505
Määräaikaiset, joista sijaiset	21
Yhteensä	182
Henkilötyövuodet	647

Sairauspoissaolot

- Kalenteripäivien kokonaismäärä vuonna 2023 9 259 päivää
- Sairauspoissaolot keskimäärin henkilötyövuotta kohden, kalenteripäiviä 14,31 päivää

Henkilöstön ikärakenne

Ålder	Antal	%-andel
-30	85	12,4 %
30-39	128	18,6 %
40-49	187	27,2 %
50-59	193	28,1 %
60-64	81	11,8 %
65-	13	1,9 %
Tillsammans	687	100,0 %
Medelålder	46	46

Kaupungin uusi organisaatio

- Linjaukset uudesta organisaatiokaaviosta esitellään kaupunginhallituksen 6.5. pidettävässä kokouksessa.
- Tavoitteena on luoda tehokkaampi organisaatio, jossa on vähemmän henkilötyövuosia.
- Uuden organisaation suunnittelussa tavoitteena on myös vastualueiden vähentäminen.

Suunnitelma henkilötyövuosien vähentämiseksi

Yhteistoimintaneuvottelut

Täyttämättä olevat vakanssit, jotka lopetetaan

Määräaikaiset sopimukset, joita ei jatketa

Eläkkeelle siirtymiset

Nämä neljä osa-aluetta täydennetään vuoden 2025 talousarvion laatimistyön aikana kaikkien eri osa-alueiden vakansseilla, henkilötyövuosilla ja euromäärillä.

Kaupungin henkilötyövuosien vähentämiseksi kaikki neljä edellä mainittua osa-aluetta on kartoitettava ja tämän on johdettava noin 25 henkilötyövuoden vähennykseen vuosina 2025–2026.

Tämä tulee vaatimaan toimenpiteitä kaupungin organisaatiossa, työprosessien kehittämistä ja kajoamista kaupungin palveluihin. Joitakin toimenpiteitä on jo tunnistettu, ks. diat 13–16.

Hallinnolliset toimenpiteet kaupunkitasolla

- Verkkokauppa (esim. Kombi kurssit, lasketteluretket, kesäleirit, kuntosalien avaimet) -> automatisoidut laskutusprosessit
- Yhteisesti koordinoitu laskutus
- Siirtyminen pelkästään sähköisiin laskuihin
- Palkanmaksuprosessin yhteinen koordinointi henkilöstöyksikön ja talousyksikön välillä
- Henkilöstöyksikön hallinnollisten IT-järjestelmien kehittäminen (työajanseuranta, Dashboard, Populus – sähköiset asiakirjat)
- Yhteisesti koordinoitu hankintojen hallinnointi -> hankintaprosessin varmistaminen (dokumentointi, seuranta, sisäinen valvonta)
- Yhteisesti koordinoitu kokousten ja sopimusten hallinnointi

Hallinnolliset toimenpiteet kaupunkitasolla jatkuu

- Teknisten tukipalvelujen yhteispäivystys
- Kaupungin tiedottamispalvelujen yhteinen koordinointi
- Kaupungin kiinteistöjen hallinnollisten tilojen tiivistäminen
- Koulutilojen tehokkaampi käyttö iltapäiväisin ja iltaisin
- Henkilöstön poissaolojen vähentäminen
- Panostukset henkilöstöohjaukseen
- Olemassa olevien IT-järjestelmien käyttöasteen nostaminen (sisäinen koulutus, digitalisointi)

Kaupungin palvelutasoon vaikuttavat toimenpiteet

- Vuoden 2021 kouluverkkoselvitystä tarkastellaan uudelleen siltä osin kuin selvitys koskee Sunnanbergs skolan ja Skräbböle skolan yhdistämistä.
- Koulujen ryhmäkokojen ja tuntikehysjaon läpikäynti
- Yhtenä tavoitteena on panostaa Pohjois-Paraisten kehittämiseen siten, että Kirjala skolan ja Nilsbyn koulun täyttöaste on täysi.
- Koulujen ja päiväkotien yhteistyö aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta
- Selvitys ateriapalveluista valmistuu vuoden 2025 aikana.
- Varhaiskasvatuksen kehittäminen Paraisten kunta-alueella toteutetaan 24.4.2023 hyväksytyn selvityksen vaihtoehdon 1 mukaisesti.

Kaupungin palvelutasoon vaikuttavat toimenpiteet jatkuu

- Kaavoitusohjelman yhteinen koordinointi ja kehittäminen niin, että kaupungin kasvua ja kaupunkiin suuntautuvaa muutttoa edistetään
- Kaupunki laatii asunto-ohjelman syksyllä 2024.
- Vahvempi kytkös alueen kolmanteen sektoriin ja hyvinvointitoimijoihin
- Esimerkiksi liikuntapaikkojen ja -laitosten hoitoa koskevien kunnossapitosopimusten päivittäminen yhdessä kolmannen sektorin kanssa
- Kaupungin musiikkiopistolta ostamien paikkojen määrän läpikäynti
- Kaupungin kuituverkon myynti
- Kansalaisopiston kurssituntien ja vähimmäisosallistujamäärän tarkistaminen
- Tehokkaampi toiminta ulkoisen rahoituksen lisäämiseksi kaupungin isoissa kehittämishankkeissa

Myytävät rakennukset ja laitokset

- Kaupungin kiinteistömässasta tehdään kattava myyntisuunnitelma syksyllä 2024.

Kiinteistötunnus	Kohde	Kunnanosa	Rakennuksen kirjanpitoarvo 31.3.2024	Tontin kirjanpitoarvo	Kiinteistön kirjanpitoarvo yhteensä	Kommentti
445-20-7-5	Blåa huset (+ varasto)	Lukkarinkuja, Parainen	0 €	2 328 €	2 328 €	
	Gula huset (+ varasto)	Lukkarinkuja, Parainen	8 581 €	726 €	9 307 €	
445-671-16-0	Iniön entinen terveystalo ja aluekonttori, asunto (2 h+k 69 m ²)	Norrby, Iniöntie 590, Iniö	88 623 €	5 920 €	94 543 €	Myyntipäätös, kauppa kesken
445-630-1-92	Kommunalgården + 4 asuntoa	Korppoontie 124, Korppoo	0 €	11 €	11 €	
445-465-6-23	Omakotitalo Kuuselantie 42	Kuuselantie 42, Parainen	0 €	32 000 €	32 000 €	
	Knattebon päiväkot	Kunnalliskodintie, Parainen	50 122 €	35 991 €	86 114 €	(iso tontti 18 052 m ²)
	Senioritupa	Elmgrenintie, Parainen	67 820 €	45 959 €	113 779 €	
445-30-6-1	Entinen perhetalo Ankkuri + ulkorakennus	Uurnalehdontie 4, Parainen	735 628 €	0 €	735 628 €	
KIINTEISTÖKEHITYSHANKKEET						
	Folkhälsanin terapia-allas		1 297 090 €	0 €	1 297 090 €	Omistussuhde/osakkeet
	Stabshuset	Kauppamiehentie, Korppoo	1 394 744 €	2 806 €	1 397 550 €	
	Skräbbölen parakki	Huvilakatu, Parainen	0 €	0 €		Puretaan -> muutetaan tonteiksi

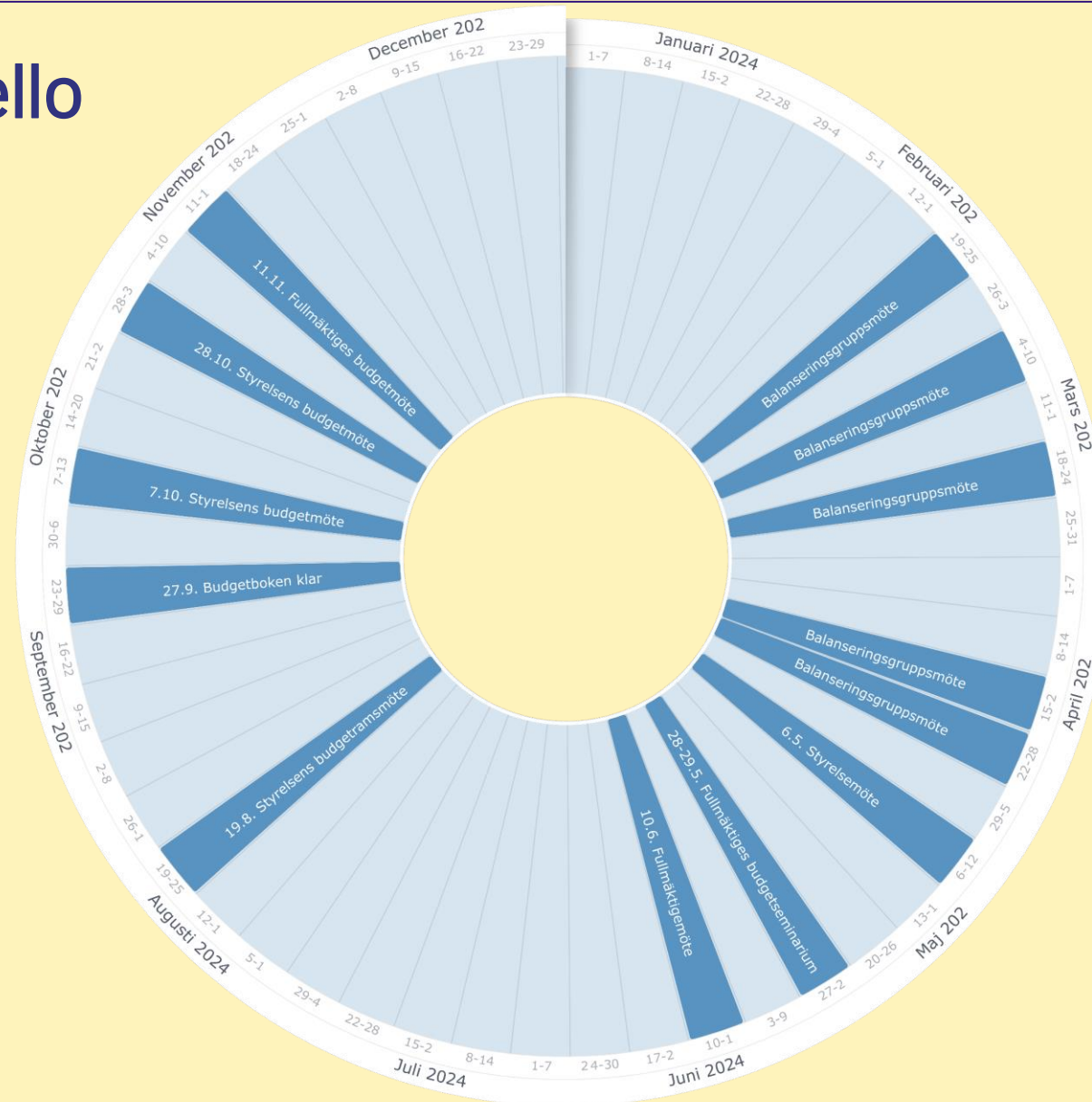
Investoinnit vuosina 2025–2029

- Ryhmä on prosessin aikana tutustunut ns. pitkään listaan (long-list), joka on ryhmitelty kolmeen pääryhmään ja priorisoitu sen jälkeen sen mukaisesti
 - kuinka kiireellisiä tarpeet ovat
 - mikä investointien vaikutus tulevien vuosien kustannustasoon on ja
 - mikä investointien vaikutus kaupungin vetovoimaan ja kasvuun on.
- Investointien tulee pysyä enintään 6 miljoonan euron tasolla vuodessa. Ehdotus, joka saatetaan edelleen poliittiseen käsittelyyn, ylittää tämän kehyksen noin 600 000 eurolla.
- Malms skolan investointia on vielä selvitettävä huolellisesti, ja hankkeesta on viimeistään 08/2024 laadittava päivitetty talousarvio, josta käyvät ilmi hankkeen eri vaiheet. Tämän jälkeenkin investoinnista tulee tehdä jatkuvasti ja vuosittain priorisoinnit ja päätökset. Tarpeita ja erilaisia ratkaisumalleja tulee tutkia parhaan kustannustehokkuuden ja -tietoisuuden varmistamiseksi.
- Ryhmä ehdottaa, että Paraisten Kaukolämmön myyntivoitosta noin 1 miljoona euroa korvamerkitään viemäriverkoston saneeraukseen tietyillä määrätyillä alueilla. Tällä määrärahalla olisi kustannuksia vähentävä vaikutus sekä kaupungin käyttö- että investointitalousarvioon seuraavien kolmen (3) vuoden ajan (2025–2027). Sitä, mitä vaikutuksia ja hyötyä kaukolämpövarojen käytöstä tähän tarkoitukseen on ollut, arvioidaan viimeistään vuonna 2027.
- Investointisuunnitelma 2025–2029, liite 1, jonka talouden tasapainottamisen työryhmä yksimielisesti ehdottaa toimivan pohjana talousarviotyötä jatkettaessa.

Kaupungin sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen

- Kaupungin sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä tehdään suunnitelma vuoden 2024 aikana.
 - Prosessikuvaus ja aikataulu kesäkuussa 2024
 - Yhtiöittämisvaihtoehdot ja kirjanpidolliset vaikutukset elo-syyskuussa 2024
- Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen vuoden 2025 aikana
- Tuleva sote-kiinteistöratkaisu tulee vaikuttamaan kaupungin vuokratulojen tasoon.
- Yksittäisten kiinteistöjen kertaluonteiset arvonalennukset voivat vaikuttaa negatiivisesti kaupungin tulokseen vuosina 2026–2027.

Talousarvion vuosikello

Mitä sitten?

- Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteiden tarkoituksena on, että vuosikate nousee nykyisestä tasosta (2,7 miljoonaa euroa vuonna 2024) vaiheittain vuoteen 2027 asti. Kaupungin vuosikatteen pitäisi olla vähintään 5–6 miljoonaa euroa.
- Vuosikatteen tulee kattaa investoinnit, jotka kaupunki suunnittelee toteuttavansa. Näin vältetään lisälainanottoa.
- Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet otetaan huomioon vuosien 2025–2027 talousarviota laadittaessa.
- TE-uudistuksen toteuttamisen ei pitäisi aiheuttaa lisäkustannuspaineita kaupungin talouteen.
- Päätös sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä tehdään vuoden 2025 aikana niin, että sen vaikutukset voidaan ottaa huomioon vuoden 2026 talousarviota laadittaessa.
- Syksyllä 2024 kaupungissa tehdään kasvuo-ohjelma, johon sisältyy muun muassa kaupungin kaavoitus, asunto-ohjelma, kytkös kolmanteen sektoriin ja palvelustrategia.

Pargas
Parainen

Paraisten kaupunki

Tom Simola

tom.simola@parainen.fi

+358 50 558 2270

Petra Palmroos

petra.palmroos@parainen.fi

+358 40 839 7170

Pargas
Parainen

INVESTOINTISUUNNITELMA 2025–2029

LIITE 1

Päivitetty 30.4.2024

Hanke nro	Hanke		2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2024–2029	Suunniteltu toimenpide / Kommentti
7477	Sulku, perussaneeraus	Parainen	50 000	400 000	250 000				700 000	Perussaneeraus suoritetaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa, joka saneeraa Marikarin sillan.
	Koivuhaan koulu	Parainen					900 000	1 000 000	1 900 000	
5323	Malmin koulu	Parainen	1 100 000	1 900 000 ?	3 300 000 ?	2 550 000 ?			8 350 000	Hankkeen aloittamisesta on tehty päätös kaupunginhallituksessa.
	Kirjalan päiväkot	Parainen				500 000	1 000 000		1 500 000	Perussaneeraus
	Koivuhaan päiväkot	Parainen		200 000					200 000	Maanrakennustyöt leasing-rakennusta varten
7478	Kiertoliittymä Vapparintie (liikekortteli)	Parainen	30 000	125 000	125 000	50 000			330 000	Suunnitteluvaraus
7770	Kiertoliittymä Vapparintie, vesi ja viemäri	Parainen	20 000	50 000	100 000				170 000	Suunnitteluvaraus
7519	Torisilta, perussaneeraus	Parainen	20 000		760 000				780 000	Kuntotarkastus
7607	Hessundinsalmen silta, uusiminen	Parainen	0	203 750					203 750	Sopimus Väyläviraston kanssa, maksuosuus
7750	Vesitorni	Parainen	300 000						300 000	Viranomaisvaatimus katon ja katolta valuvien vesien ohjaamisen korjaamisesta, suoritetaan vuonna 2024.
7909	Verkanin käänteisnooailaitos (RO-laitos)	Parainen	50 000	730 000	100 000				880 000	Väliaikaisen RO-laitoksen rakennuslupa päättyy lokakuussa 2025.
	Tennyby, 4 ryhmäpäiväkot	Parainen					300 000		300 000	
	Kyrkbackens skola	Nauvo				500 000	200 000		500 000	
			1 570 000	3 608 750	4 635 000	3 600 000	2 400 000	1 000 000	16 113 750	

Ryhmä 2: hankkeet, jotka tulee toteuttaa muiden käyttökustannusten vähentämiseksi

7106	Katujen perussaneeraus			350 000	350 000	400 000	400 000	450 000	1 950 000	
7424	Skräbböle, hulevesijärjestelmä	Parainen		380 000	420 000	450 000	120 000		1 370 000	
7433	Koulukatu (Parsbyntie–Sarlininkatu), hulevesisaneeraus + katu / liikennejärjestelyt	Parainen	20 000			700 000	600 000		1 320 000	Summat päivitetään.
7768	Koulukatu, vesi- ja viemärisaneeraus	Parainen	15 000			600 000	300 000		915 000	Summat päivitetään.
7605	Kirkkosilta, sillan uusiminen	Parainen	20 000	30 000			400 000	400 000	850 000	
7617	Rantatie, hulevesi ja katu, pohjoinen	Parainen					60 000	300 000	360 000	Aikataulua lykätään.
	Rantatie, hulevesi ja katu, etelä	Parainen					40 000	300 000	340 000	Aikataulua lykätään.
	Rantatie pohjoinen, vesi ja viemäri	Parainen						150 000	150 000	Aikataulua lykätään.
7772	Rantatie etelä, vesi ja viemäri	Parainen	15 000				45 000	150 000	210 000	Aikataulua lykätään.
7618	Riistatie, hulevesijärjestelmä	Parainen			140 000	150 000			290 000	
7767	Riistatie, vesi- ja viemäriverkoston laajennus	Parainen			100 000	100 000			200 000	
7701	Vesi- ja viemärijohtojen saneeraus ja täydennys	Parainen	50 000	50 000	50 000	75 000	75 000	75 000	375 000	
7724	Puhdistamojen uusiminen	Parainen	50 000	50 000	50 000				150 000	
7755	Skräbbölen aluesaneeraus, putket	Parainen	50 000	30 000	50 000	50 000	30 000		210 000	
7775	Kärkulla–Kirjala, vesi- ja viemärisaneeraus	Parainen	15 000	150 000					165 000	
7776	Hessund–Kirjala, vesi- ja viemärisaneeraus	Parainen	55 000		150 000				205 000	
7903	Puhdistamo, automaatio	Parainen	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	300 000	
	Vesilaitos, automaatio	Parainen		25 000	50 000	50 000	50 000	50 000	225 000	
7908	Vesijohtojen sukitus	Parainen	150 000	100 000	100 000	150 000	150 000	200 000	850 000	
			490 000	1 215 000	1 510 000	2 775 000	2 320 000	2 125 000	10 435 000	

Ryhmä 3: yhdyskuntakehitystä edistävät hankkeet

7200	Maa- ja vesialueiden osto										Myönnetään todellisen tarpeen mukaan.
	Prostvik – Nauvon keskusta, JKPP, MAL-hanke	Nauvo	1 000 000	1 000 000	1 000 000					3 000 000	MAL-hanke, maksuosuus
	(Kiertoliittymä – mt 180) sekä uudet kadut Norrbyn rantatie –										
7402	Kirkkoesplanadi	Parainen	25 000							4 800 000	Suunnittelu / Aikataulusta ei varmuutta
7771	Kiertoliittymä Saaristotie–Kirkkoesplanadi, vesi ja viemäri	Parainen	25 000							170 000	Suunnittelu / Aikataulusta ei varmuutta
7426	Liikenteen ohjaus ja liikenneturvallisuus	Parainen	15 000	15 000	15 000	20 000	20 000			85 000	
7427	Norra Famnen, asuinalue	Parainen	30 000							30 000	
7429	Klockarberget II, asuinalue	Nauvo	15 000	75 000						90 000	
7431	Isoniitty II, asuinalue	Parainen	40 000	500 000	500 000	500 000	50 000			1 590 000	
7910	Isoniitty II, vesi ja viemäri	Parainen	25 000	200 000	200 000	50 000				475 000	
7435	Ranta-ahde, uudet asuntokadut	Parainen				50 000				50 000	
7608	Valoniemi, katujen asfaltointi	Parainen		150 000			150 000			300 000	
	Hemsundet, asfaltointi	Nauvo						150 000		150 000	
	Suntin puusiltojen perussaneeraus	Parainen					50 000	150 000		200 000	
			65 000	1 810 000	1 940 000	1 615 000	270 000	320 000		10 940 000	

INVESTOINTITALOUSARVIO YHTEENSÄ VUODESSA

INVESTOINTITALOUSARVIO YHTEENSÄ 2025–2030

6 633 750 8 085 000 7 990 000 4 990 000 3 445 000

31 143 750

INVESTOINTITALOUSARVION ULKOPUOLISET INVESTOINTIHANKKEET

Ryhmä 4: yhdyskuntakehitystä edistävät hankkeet, jotka rahoitetaan valtionperinnöllä, tuilla ja muulla ulkoisella rahoituksella

	Paraisten vierasvenesatama	Parainen	100 000	250 000						400 000	Rantarakenteet ja laiturit, aikataulusta ja rahoituksesta ei varmuutta
	Paraisten vierasvenesatama	Parainen									Satamakonttori, aikataulusta ja rahoituksesta ei varmuutta
5350	Aktivoiva tapaamispaikka	Korppoo	160 000	50 000	50 000	50 000				300 000	Valtionperintö ja AVI:n avustus
	Bläsnäsin ranta-alue	Parainen	40 000							40 000	Valtionperintö 60 000 €
	Houtskarın ulkokuntosali ja leikkipaikka	Houtskari	60 000							60 000	Valtionperintö 60 000 €
7520	Keskuspuisto, puistojen ja viheralueiden kehittäminen	Parainen	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000		300 000	Valtionperintö
	Suntin alue ja sen lähialueet	Parainen									Aikataulusta ja rahoituksesta ei varmuutta
			210 000	300 000	350 000	100 000	50 000	50 000		1 100 000	

Ryhmä 5: hankkeet, jotka voidaan rahoittaa Paraisten Kaukolämmöstä saadulla myyntivoitolla

7408	Hulevesi, saneeraukset ja laajennukset	Parainen	80 000	80 000	100 000	100 000	150 000			510 000	
7745	Viemäriverkosto, saneeraus	Parainen	100 000	150 000	175 000	250 000	350 000	500 000		1 525 000	Noin 1 m ³ viemäriverkostoon vuotavaa vettä: käsittelykustannus noin 1 €/m ³
	Jalankulku- ja pyöräilyväylä, purjeliikenneympyrä – Koulukatu	Parainen								600 000	Mahdollisesti mahdollisuus hakea 50 prosentin avustusta Traficomilta
			100 000	230 000	255 000	400 000	700 000	950 000		2 635 000	

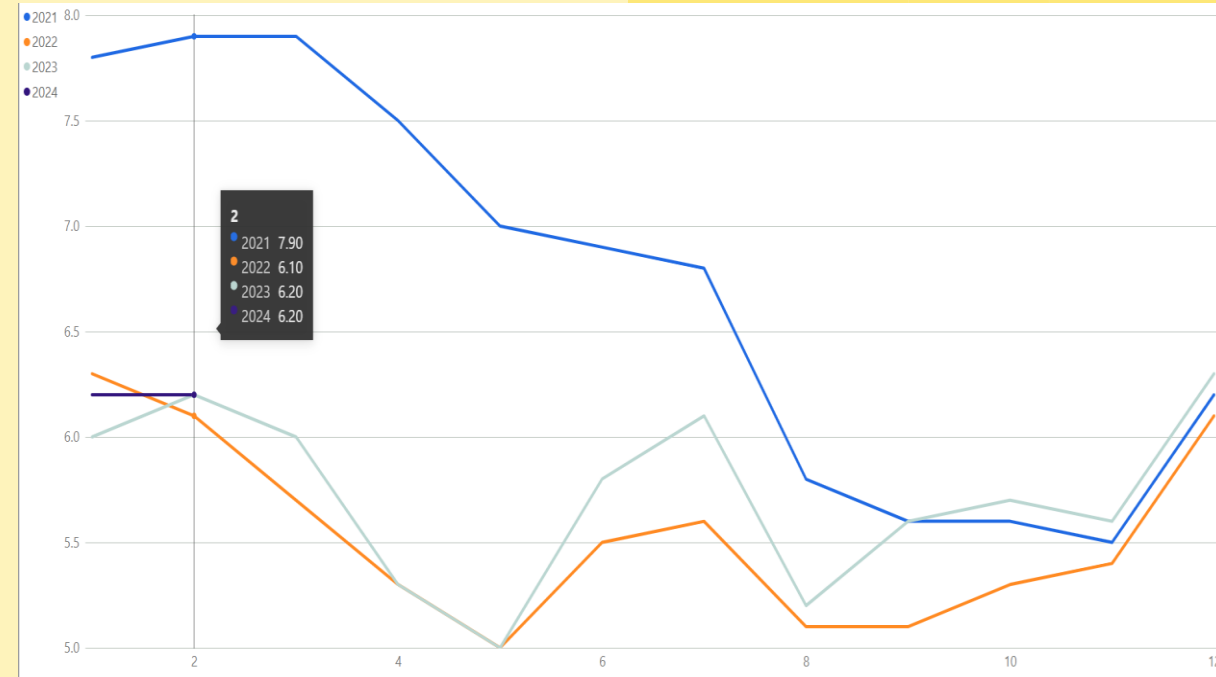
Ryhmä 6: muut

7434	Kirkkosalmenranta, asuntokadut	Parainen								300 000	Aikataulusta ei varmuutta.
7740	Kirkkosalmenranta, suunnitelma + toteutus, vesi ja viemäri	Parainen								50 000	Aikataulusta ei varmuutta.
7620	Norrbyn ranta-alue	Parainen	80 000							1 180 000	Aikataulua lykätään.
7773	Norrbyn ranta-alue, vesi ja viemäri	Parainen	50 000							870 000	Aikataulua lykätään.
	Kaupungintalo	Parainen						400 000		400 000	Toimenpiteistä ei varmuutta.
	Folkhälsan, uima-allas	Parainen								1 000 000	Vaihtoehtoiset ratkaisumallit kartoitetaan.
			0	0	0	0	0	400 000		1 400 000	

Työllisyysuudistus

- Paraisten työllisyysprosentti on hyvällä tasolla.
- Uusi TE-uudistus tulee voimaan 1.1.2025.
- Paraisten kaupunki vastaa Turunmaan lähipalveluista.
- Parainen on Kemiönsaaren kunnan isäntäkunta.
- Keskitetyt tehtävät hoitaa Turun kaupunki.
- Uuteen työllisyysyksikköön allokoidaan yhteensä 7 henkilötyövuotta (5 Paraisille ja 2 Kemiönsaareen).
- Näiden henkilötyövuosien lisäksi on erittäin tärkeää, että kaupungin nykyinen työllisyysasioiden parissa työskentelevä henkilöstö muodostaa vahvat yhteistyösidokset uuden työllisyystoiminnan kanssa.

Liite 2

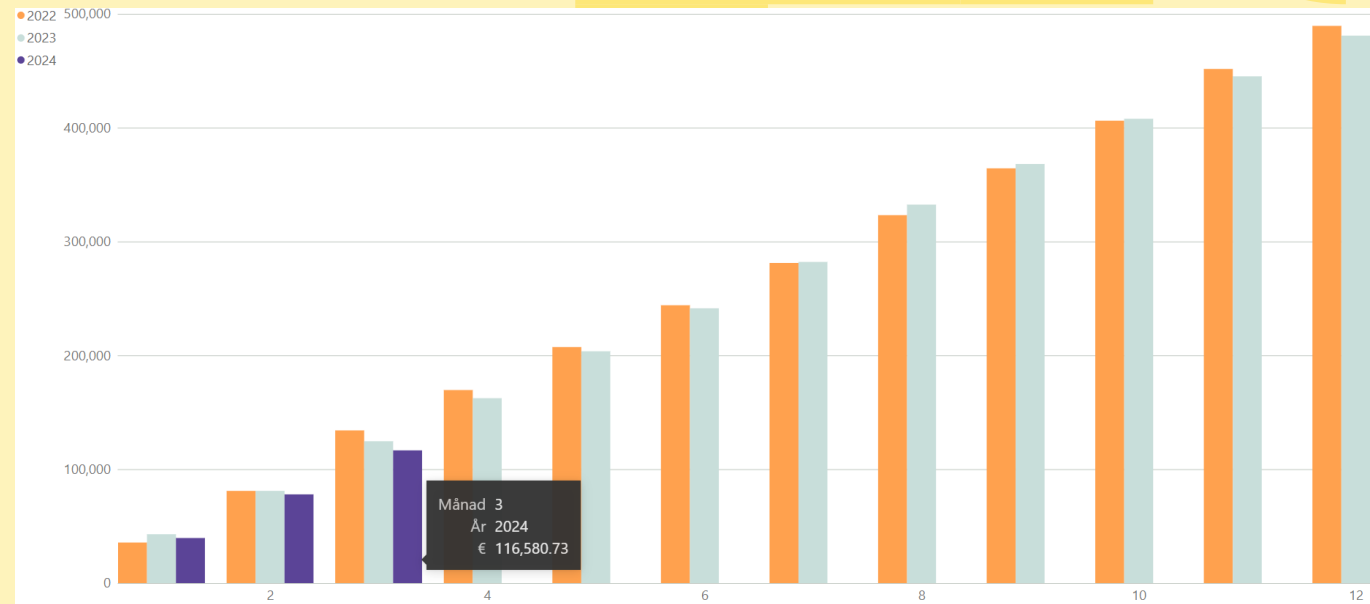

Työttömyysprosentti
Lähde: Kuntamaisema

TE-uudistus ja sen vaikutukset talouteen

Liite 2

- Kaupunki saa alustavien laskelmien mukaan noin 1,4 miljoonaa euroa valtionosuuksia voidakseen tuottaa työllisyyspalvelut (uudet laskelmat tulossa 25.4.2024).
- Nämä 1,4 miljoonaa euroa jakautuvat suurin piirtein seuraavasti:
 - Työttömyyskorvaukset, noin 860 000 euroa
 - Kaupungin oma toiminta, XXX euroa
 - Keskitetyt kustannukset, XXX euroa
- Kemiönsaaren isäntäkuntana kaupunki laskuttaa Kemiönsaarelta 2 henkilötyövuodesta sekä niiden osuudesta hallinnollisista kustannuksista.

Työmarkkinatuen kuntaosuus, €
Lähde: Kuntamaisema